

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział pierwszy	
W kręgu wpływów bizantyńskich	19
Archont	20
Cesarz — basileus — autokrator	33
Jak nazwać władców Słowian? — rozwiązania greckich kronikarzy	45
Rozdział drugi	
Tytuł podstawowy i powszechny: książ — kneż — ksiądz — książę	55
Pochodzenie słowa i przemiany znaczenia	57
„Xandz veluti princeps et superior Rex”, czyli zamieszanie wokół wywodu <i>Kroniki Wielkopolskiej</i>	69
Jaksa — kneż z Kopanicy	74
Książę — jeden czy wielu?	78
Wielki książ	81
Megas archon — wielki książ?	97

Rozdział trzeci

Król — godność najwyższa	101
Etymologia wyrazu „król”	102
Najstarsze zapisy słowa „król”	107
Tytuł królewski Świętopełka morawskiego	116
Godność królewska i tytuł „rex Chroatorum” Tomisława	120
Węgierski trop w poszukiwaniu pochodzenia słowiańskiego słowa	125
Zwonimir kral’	129
Królewska godność Michała z Zety	131
Polski król i hebrajski alfabet	133
Łaciński „rex”, słowiański „król” — przemiany nomenklaturowe	135
„Rex Sclavorum” — problem tradycji tytułu i insygniów królewskich na Połabiu i Pomorzu	140
Król namaszczony i koronowany	161

Rozdział czwarty

Rzadkie, ale nie mniej ważne, czyli dylematy jak nazwać słowiańskiego władcę	177
W kręgu kultury koczowników	178
Żupan	178
Wielki żupan	183
Ban	189
Kagan	190
Princeps — termin dobry na każdą okazję	196
Retoryka w tytulaturze — satrapa	203
Słowiańskie nazwy — „gospodzin” i „władyka”	215

Rozdział piąty

Konwencje stylistyczne i terminologiczne, czyli jak nazwać słowiańskie- go władcę	217
Zakończenie	227
Wykaz tytułów i nazw władców słowiańskich we wczesnym średnio- wieczu	233
Wykaz wykorzystanych źródeł i zastosowanych w tekście skrótów	279
Wykaz cytowanych prac	291
Indeks osób	315
Summary	332
Резюме	325